

(iii) την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης.

είναι, στην περίπτωση της Ενδιάμεσης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης και θα πρέπει να είναι, στις περιπτώσεις των Εγγυητικών Επιστολών των ανωτέρω υποπαραγράφων (i) και (ii) Τράπεζα(ες) Τύπου Γ' και στην περίπτωση της υποπαραγράφου (iii) Τράπεζα Τύπου Β'. Εάν οι εκδότρια(ες) τράπεζα(ες) οποιασδήποτε από τις ανωτέρω εγγυητικές επιστολές πάψει να είναι Τράπεζα Τύπου Γ' ή Τράπεζα Τύπου Β' για την περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, ο Παραχωρησιούχος, μόλις πληροφορηθεί γι' αυτό, θα ενημερώσει το Δημόσιο χωρίς καθυστέρηση και, αν ο Παραχωρησιούχος δεν αντικαταστήσει την αντίστοιχη εγγυητική επιστολή με μία εγγυητική επιστολή με όμοιους όρους από μία Τράπεζα Τύπου Γ' ή Τράπεζα Τύπου Β' για την περίπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, μέσα σε εξήντα (60) μέρες από σχετική έγγραφη ειδοποίηση του Δημοσίου και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες προ της λήξεως της ισχύος της, το Δημόσιο, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του προς καταγγελία της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 29, δικαιούται να απαιτήσει αμέσως την κατάπτωση ολόκληρου του ποσού της αντίστοιχης Εγγυητικής Επιστολής.

10.8 Απόσβεση Εγγυήσεων

10.8.1 Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης

Η Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο, μετά από σχετικό έγγραφο αίτημά του, εντός πέντε (5) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

10.8.2 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών (PB1_{T1})

Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών θα απομειωθεί:

- (i) ποσοστό τριάντα στα εκατό 30% με την επίτευξη της 3ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, όπως αυτή ορίζεται στο Άρθρο 18.2.3,
- (ii) Κατά ποσοστό εξήντα στα εκατό (60%) εντός πέντε (5) ημερών από την επέλευση της Ημερομηνίας Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, και

- (iii) Κατά το εναπομένον ποσοστό δέκα στα εκατό (10%) εντός πέντε (5) ημερών από την έκδοση του τελευταίου πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής των Τοπικών Έργων.

10.8.3 Κρατήσεις Καλής Εκτέλεσης (PB2_{T1})

Το ποσό των Κρατήσεων Καλής Εκτέλεσης θα αποδοθεί στον Παραχωρησιούχο ή κατά περίπτωση θα επιστραφούν σε αυτόν οι εγγυητικές επιστολές που κατατέθηκαν στο Δημόσιο για την απόδοσή του σύμφωνα με το Άρθρο 10.4.2, εντός πέντε (5) ημερών από τη συμπλήρωση τριών (3) μηνών από την Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών.

10.8.4 Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης (PB3_{T1})

Η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης θα απομειώνεται ανάλογα με την καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης, όπως αυτή θα πιστοποιείται εκάστοτε σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 7.1.5 (i) και (ii).

10.8.5 Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας (PB4_{OP})

Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί καταγγελίας της παρούσας, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας απομειωθεί κατά ποσοστό 50% κατά την Ημερομηνία Λήξεως της Περιόδου Παραχώρησης και θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο εντός πέντε (5) ημερών από την λήξη της Διάρκειας Ισχύος της Σύμβασης.

11. Προστασία του Περιβάλλοντος

11.1 Περιβάλλον - Προστασία

- 11.1.1 «Περιβάλλον» είναι το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.

- 11.1.2 «Προστασία του Περιβάλλοντος»** είναι το σύνολο των ενεργειών, μέτρων και έργων που έχουν στόχο την πρόληψη της υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωσή του.

11.2 Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις

- 11.2.1** Κατά τη διάρκεια του Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συμμορφώνεται πλήρως με τους όρους που καθορίζονται στους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους του Έργου, τις απαιτήσεις των άρθρων 2.4 της ΕΣΥ και 1.6 του ΚΜΕ, καθώς και με όλους τους άλλους εκάστοτε ισχύοντες στην Ελλάδα σχετικούς νόμους περί προστασίας του Περιβάλλοντος (οι «Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις»). Για την εφαρμογή του Άρθρου 35.2 της παρούσας λαμβάνονται υπ' όψιν οι Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις που ίσχυαν τριάντα (30) ημέρες προ της Ημερομηνίας Δημοπράτησης του Έργου. Ειδικότερα ως προς την εφαρμογή του άρθρου 5 του ν. 3010/2002, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβεί με δαπάνες του στην οριοθέτηση των υδατορεμάτων στο τμήμα τους που εκτείνεται στη ζώνη εκτέλεσης του Έργου ή εφάπτεται με αυτήν όπως επίσης και πεντακόσια μέτρα (500 μ.) κατάντι και εγκρίνονται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας.

- 11.2.2** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται:

- (i) να συστήσει «Υπηρεσία Περιβάλλοντος» με εξειδικευμένο επιστήμονα ως «Υπεύθυνο Περιβάλλοντος»,
- (ii) σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να συντάσσει εξαμηνιαία έκθεση περιβαλλοντικής διαχείρισης του Έργου που υποβάλλεται στην Υπηρεσία εντός ενός (1) μηνός από την εκάστοτε σύνταξή της,
- (iii) να δημιουργήσει και διατηρεί διαδικτυακό τόπο (internet site) στον οποίο υποχρεωτικά θα δημοσιεύεται η ανωτέρω έκθεση.

11.3 Πρόληψη

11.3.1 Στο πλαίσιο του Άρθρου 11.2.1, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίζει ότι:

- (i) ο ίδιος, οι υπεργολάβοι του, ο Κατασκευαστής, ο Λειτουργός και οι υπεργολάβοι τους, στο πλαίσιο των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων, θα χρησιμοποιούν τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνικές οι οποίες δεν θα συνεπάγονται υπερβολικό κόστος για να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται κάθε είδους μόλυνση που μπορεί να προκληθεί στο Περιβάλλον και να εξασφαλίζει ότι η αποθήκευση, επεξεργασία, αποβολή και απομάκρυνση όλων των ουσιών οι οποίες παράχθηκαν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια των Κατασκευών, της θέσης σε λειτουργία, της ολοκλήρωσης, της συντήρησης και/ή της λειτουργίας του Έργου Παραχώρησης, των Τοπικών Έργων (κατά την περίοδο κατασκευής τους) ή κατ' άλλο τρόπο, στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (ή κατά τη διάρκεια εκσκαφής, εξόρυξης, λατόμησης ή της διαδικασίας θραύσης αδρανών) θα είναι τέτοιας φύσης ώστε να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται οποιαδήποτε μόλυνση που θα μπορούσε να προκληθεί στο Περιβάλλον ή στον άνθρωπο ή σε οποιονδήποτε άλλο ζώντα οργανισμό από τις ουσίες αυτές,
- (ii) μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών της Περιόδου T1, αυτός, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του θα επαναφέρουν το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, εκτός του Ε.Π. στην αρχική του κατάσταση ή στη μορφή που καθορίζεται στις εγκεκριμένες Μελέτες,
- (iii) αυτός, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του δε θα χρησιμοποιήσουν εκρηκτικά για τις οποιεσδήποτε εκσκαφές των Κατασκευών παρά μόνο κατόπιν άδειας της Αρμόδιας Αρχής και σύμφωνα με αυτήν.

11.4 Προστασία κατά του Οδικού Θορύβου και Ρύπων

Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 35.2, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται με δαπάνες του:

- 11.4.1** στην εκτέλεση όλων των έργων που είναι απαραίτητα για την τήρηση των εκάστοτε ισχυόντων ορίων οδικού θορύβου και αέριων ρύπων καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.
- 11.4.2** να εκπονήσει προς το σκοπό αυτό σχετική μελέτη για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου με μόνιμους και περιοδικούς σταθμούς μέτρησης οδικού θορύβου και αέριων ρύπων σε θέσεις που θα εγκριθούν από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.
- 11.4.3** να εγκαταστήσει ηχοπετάσματα ή/και να προχωρήσει στην κατάλληλη φύτευση για την συμμόρφωση με τα όρια οδικού θορύβου στις θέσεις εκείνες του ΕΠ που έως και τριάντα (30) ημέρες προ της κατάρτισης της Προσφοράς υπάρχει οργανωμένη δόμηση (όρια σχεδίου πόλης ή όρια οικισμών) ή υπάρχει ειδική εγκατάσταση (νοσοκομείο, σχολείο κλπ.).

12. Χώρος Εκτέλεσης του Έργου

12.1 Διάθεση Χώρου Εκτέλεσης του Έργου

- 12.1.1** Το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο, κατά τον τρόπο και τον χρόνο που αναφέρεται στο παρόν Άρθρο, την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα εύλογα θεωρούμενο από το Δημόσιο ως απαραίτητο για την εκτέλεση του Έργου, χωρίς οποιαδήποτε σχετική πληρωμή ή άλλη πληρωτέα επιβάρυνση του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή ή τρίτο πρόσωπο.
- 12.1.2** Ειδικότερα το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ως κατωτέρω:
 - (i) Υφιστάμενα Τμήματα:

Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο Παραχωρησιούχος έχει:

- (a) υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης Α΄ Φάσης,
- (b) παραδώσει στο Ελληνικό Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης,
- (c) υποβάλει τις σχετικές ασφαλιστικές συμβάσεις,
- (d) καταρτίσει τις συμφωνίες του Άρθρου 23.4, καθ' ό μέρος αφορούν στα Υφιστάμενα Τμήματα.
- (e) υποβάλει τη μελέτη οδικής ασφάλειας του άρθρου 8.1.1 της ΕΣΥ.

Η ημερομηνία υπογραφής του πρωτοκόλλου του Άρθρου 12.1.3 για την παράδοση των Υφισταμένων Τμημάτων αποτελεί την Ημερομηνία Έναρξης της Περιόδου Λειτουργίας του Έργου. Η εκ μέρους του Δημοσίου αδικαιολόγητη άρνηση ή καθυστέρηση υπογραφής του πρωτοκόλλου του Άρθρου 12.1.3, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης και Γεγονός Ευθύνης του Δημοσίου.

(ii) Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου:

Για τα Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου, για την κατασκευή των οποίων απαιτούνται απαλλοτριώσεις, η προθεσμία παράδοσης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, με την εξαίρεση των χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τους οποίους θα καταστήσει διαθέσιμους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 12.1.2.(i).

- 12.1.3** Η διάθεση από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο της Ελεύθερης Χρήσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ή τμήματος αυτού, προϋποθέτει έγγραφο αίτημα του

Παραχωρησιούχο και καταχωρείται σε ειδικό πρωτόκολλο υπογραφόμενο από το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο.

- 12.1.4** Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να εξασφαλίζει την Ελεύθερη Χρήση από τον Παραχωρησιούχο του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου τον οποίο καταλαμβάνει το ΕΠ όπως επίσης και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν. Την αντίστοιχη υποχρέωση αναλαμβάνει το Δημόσιο για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου που καταλαμβάνουν τα Τοπικά Έργα καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου – Μελετών Κατασκευών. Ο Χώρος Εκτέλεσης του Έργου δεν θα χρησιμοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο για κανένα άλλο σκοπό παρά μόνο για την εκτέλεση του Έργου.
- 12.1.5** Όλες οι απαλλοτριώσεις, οι οποίες απαιτούνται για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, συντελούνται με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του Δημοσίου. Το Δημόσιο διαθέτει ή/και έχει ήδη προβλέψει για την εξασφάλιση και διάθεση των απαραίτητων χώρων για την κατασκευή των σταθμών διοδίων (μετωπικών και πλευρικών) που απαιτούνται για την εκμετάλλευση του Έργου. Κατ'εξαίρεση, στην περίπτωση κατά την οποία τεκμηριωμένα απαιτηθούν Συμπληρωματικοί Χώροι, σύμφωνα με Μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος και θα εγκριθεί σύμφωνα με την παρούσα, για τη διαμόρφωση σταθμών διοδίων, το Δημόσιο θα προχωρήσει στις εν λόγω απαλλοτριώσεις υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι ειδικά το στάδιο της σχετικής προμελέτης θα έχει εγκριθεί από την Υπηρεσία. Οι δαπάνες απαλλοτρίωσης βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο και οι χώροι αυτοί θα εντάσσονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου. Ομοίως κατ'εξαίρεση και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεδειγμένα δεν είναι άλλως τεχνικά εφικτή, με εύλογο κόστος, η ικανοποίηση των Προδιαγραφών και μετά από Μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος, η οποία θα εγκριθεί σύμφωνα με την παρούσα, απαιτηθεί Συμπληρωματικός Χώρος για την εκτέλεση Μονίμων Κατασκευών, το Δημόσιο θα προχωρήσει στις αναγκαίες απαλλοτριώσεις με δαπάνη

του Παραχωρησιούχου. Οι ανωτέρω συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις θα συντελούνται από το Δημόσιο εντός προθεσμίας που θα μετράται από την έγκριση της σχετικής μελέτης και την υποβολή από τον Παραχωρησιούχο κτηματολογίου και πλήρους φακέλου:

- (i) Για απαλλοτριώσεις εκτός Σχεδίου Πόλεως: Δώδεκα (12) μήνες.
- (ii). Για απαλλοτριώσεις που απαιτούν τροποποίηση Ισχύοντος Σχεδίου Πόλεως: Δέκα οκτώ (18) μήνες.

12.2 Πρόσθετοι Χώροι

12.2.1 Σε περίπτωση κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος και για τους σκοπούς εκτέλεσης των Κατασκευών της Περιόδου Τ1 χρειασθεί οποιοδήποτε χώρο πρόσθετο στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (οι «Πρόσθετοι Χώροι»), θα αποκτήσει τη χρήση του χώρου αυτού με δικές του δαπάνες και κίνδυνο. Οι προαναφερθέντες Πρόσθετοι Χώροι θα χρησιμοποιηθούν μόνο ως πρόσθετοι χώροι για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης αχρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών.

12.2.2 Υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος θα αποδείξει, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα πιστοποιήσει στο Δημόσιο κατά τρόπο ευλόγως ικανοποιητικό για αυτό ότι οι Πρόσθετοι Χώροι είναι απαραίτητοι για το Έργο, το Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο την εύλογη συνδρομή του στην απόκτησή των Πρόσθετων Χώρων (αλλά το Δημόσιο δεν θα είναι υποχρεωμένο να προβεί σε αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ή να εξασκήσει καμία παρομοίου είδους εξουσία για την απόκτηση των Προσθέτων Χώρων και/ή των σχετικών με αυτούς δικαιωμάτων). Μετά την παροχή της συνδρομής αυτής εκ μέρους του Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος θα οφείλει, ύστερα από γραπτό αίτημα του Δημοσίου συνοδευόμενο με παραστατικά των αιτούμενων εξόδων ή δαπανών, να αποζημιώσει το Δημόσιο για κάθε δαπάνη ή έξοδο που επιβάρυνε το Δημόσιο ή οποιαδήποτε σχετική Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με το παρόν Άρθρο.

- 12.2.3** (i) Εάν οποιοσδήποτε Πρόσθετος Χώρος ανήκει στο Δημόσιο, και επιτρέπεται η χρήση για την οποία τον προορίζει ο Παραχωρησιούχος, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιήσει την ανάγκη για τον Πρόσθετο Χώρο και τη διάρκεια αυτής, τότε το Ελληνικό Δημόσιο θα διαθέσει τον χώρο αυτό στον Παραχωρησιούχο χωρίς κανενός είδους αντάλλαγμα.
- (ii) Με τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία είναι αναγκαίοι οι εν λόγω Πρόσθετοι Χώροι, ο Παραχωρησιούχος θα τους επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν αποκατάστασής τους σύμφωνα με μελέτη που θα εγκριθεί βάσει των όρων της παρούσας Σύμβασης.
- (iii) Αφού ειδοποιήσει εγκαίρως το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αφαιρέσει οποιοσδήποτε Προσωρινές Κατασκευές από τους εν λόγω Πρόσθετους Χώρους που θα παραδοθούν στο Δημόσιο, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει ειδοποιήσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο ότι έχει αποφασίσει πως ορισμένες ή και όλες από αυτές τις Προσωρινές Κατασκευές (εκτός από τον εξοπλισμό και τα κινητά περιουσιακά στοιχεία) μπορούν να παραμείνουν. Όταν το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε ανάλογη έγγραφη ειδοποίηση, οι προαναφερόμενοι Πρόσθετοι Χώροι θα παραδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο σε κατάσταση «όπως είναι και ευρίσκονται» και χωρίς καμία επιβάρυνση, ο δε Παραχωρησιούχος δεν θα έχει καμία απαίτηση ή δικαίωμα κατά του Ελληνικού Δημοσίου εκ της αιτίας αυτής.

12.3 Καθυστέρηση Διάθεσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου

Η εκ μέρους του Δημοσίου καθυστέρηση στη διάθεση οποιουδήποτε τμήματος του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, υπό τους όρους και εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν Άρθρο 12 και εφ' όσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις των